

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kuues koda)

21. jaanuar 2016*

Apellatsioonkaebus — Ühenduse kaubamärk — Määrus (EÜ) nr 40/94 — Artikli 8 lõike 1 punkt b ja lõige 5 — Sõnamärk Carrera — Siseriikliku ja ühenduse kaubamärgi CARRERA omaniku vastulause — Segiajamise tõenäosus — Varasema kaubamärgi omandatud maine

Kohtuasjas C-50/15 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 5. veebruaril 2015 esitatud apellatsioonkaebus,

Kurt Hesse, elukoht Nürnberg (Saksamaa), esindaja: *Rechtsanwalt* M. Krogmann,

hageja,

teised menetlusosalised:

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindaja: A. Schifko,

kostja esimeses kohtuastmes,

Hubert Ampferl, äriühingu Lutter & Partner GmbH pankrotihaldur, varem Lutter & Partner GmbH,

hageja esimeses kohtuastmes,

Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG, asukoht Stuttgart (Saksamaa), esindaja: *Rechtsanwalt* E. Stolz,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev, kohtunikud J.-C. Bonichot ja S. Rodin (ettekandja),

kohtujurist: H. Saugmandsgaard Øe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

- 1 K. Hesse palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Üldkohtu 27. novembri 2014. aasta otsus kohtuasjas Hesse ja Lutter & Partner vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Porsche (Carrera) (T-173/11, EU:T:2014:1001, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega Üldkohus jättis rahuldamata tema hagi nõudega tühistada Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”) neljanda apellatsioonikoja 11. jaanuari 2011. aasta otsus (asi R 306/2010-4) vastulausemenetluse kohta Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG (edaspidi „Porsche”) ja K. Hesse vahel, mis käsitles sõnamärgi „Carrera” ühenduse kaubamärgina registreerimise taotlust (edaspidi „vaidlusalune otsus”).

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrus (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994, L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146) tunnistati kehtetuks ja asendati nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 207/2009 (ELT L 78, lk 1), mis hakkas kehtima 13. aprillil 2009. Arvestades käesolevas asjas kõnealuse registreerimistaotluse esitamise kuupäeva, on siin siiski määravaks määrus nr 40/94.

- 3 Määruse nr 40/94 artiklis 8 „Suhtelised keeldumispõhjused” oli sätestatud:

„1. Varasema kaubamärgi omaniku vastuseisu korral ei registreerita taotletavat kaubamärki, kui:

[...]

- b) kui identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et territooriumil, kus varasem kaubamärk on kaitstud, võib avalikkus need omavahel segi ajada; segiajamise tõenäosus hõlmab ka tõenäosust, et kaubamärk seostatakse varasema kaubamärgiga.

[...]

5. Lõike 2 tähenduses varasema kaubamärgi omaniku vastuseisu korral ei registreerita taotletavat kaubamärki, kui see on identne või sarnane varasema kaubamärgiga ning seda tahetakse registreerida kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nendega, mille jaoks on registreeritud varasem kaubamärk, kui varasema ühenduse kaubamärgi olemasolul on see omandanud ühenduses maine ja varasema siseriikliku kaubamärgi olemasolul on see omandanud maine asjaomases liikmesriigis ning kui taotletava kaubamärgi kasutamine ilma tungiva põhjuseta tähendaks varasema kaubamärgi eristusvõime või maine ärakasutamist või kahjustamist.”

Vaidluse taust

- 4 K. Hesse esitas 16. veebruaril 2007 ühtlustamisametile sõnamärgi „Carrera” ühenduse kaubamärgina registreerimise taotluse.

- 5 Kaubad, mille jaoks kaubamärgi registreerimist taotleti, kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatavate kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) (edaspidi „Nizza kokkulepe”) klassi 9 ning vastavad järgmisele kirjeldusele:
- „Heli või kujutise salvestamise, edastamise ja taasesitamise aparaat; telerid; magnetandmekandjad; andmetöötlusseadmed ja arvutid heli või kujutise salvestamiseks, töötlemiseks ja taasesitamiseks; elektrilised aparaadid ning –seadmed andmete ja sõnumite töötlemiseks ja edastamiseks; digisalvestusvahendid; digitaalandmekandjad; optilised info- ja andmekandjad; kaasaskantavad telerid, eelkõige akutoitega telerid; DVD-mängijad; DVD-salvestid; videosalvestid; kõvakettasalvestid; televisiooni vastuvõtuseadmed; satelliitvastuvõtuseadmed; analoogsed ja digitaalsed saate- ja vastuvõtuseadmed; USB-mälupulgad; SCART-tonglid; laiendplaadid; DVDd; CD-ROMid; antenniseadmed; satelliitantennid; maapealsed antennid; hi-fi seadmed; kodukinod; kaasaskantavad audio- ja videosalvestiste taasesitamisseadmed; kõlarikastid; diktofonid; mobiilsed navigatsiooniseadmed, eelkõige satelliitiga mobiilsed navigatsiooniseadmed; kõigi eespool viidatud kaupade kombinatsioonid; kõik eespool viidatud kaubad, mootorsõidukitesse põhi- või lisavarustusena sisse ehitamata.”
- 6 Ühenduse kaubamärgi registreerimistaotlus avaldati 23. juuli 2007. aasta väljaandes *Bulletin des marques communautaires* nr 36/2007.
- 7 Porsche esitas 26. juulil 2007 määruse nr 40/94 artikli 42 alusel vastulause kaubamärgi Carrera registreerimisele käesoleva otsuse punktis 5 viidatud kaupade jaoks.
- 8 Vastulauses tugineb Porsche järgmistele varasematele kaubamärkidele:
- ühtlustamisametis 22. jaanuaril 2001 numbri all 283879 registreeritud ühenduse sõnamärk CARRERA, mis tähistab järgmisi Nizza kokkuleppe klassi 12 kuuluvaid kaupu: „mootorsõidukid ja nende osad, maa- ja veesõidukid, samuti nende osad, välja arvatud jalgrattad ja nende osad”;
 - 7. juulil 1976 numbri all 946370 registreeritud ja aastani 2012 pikendatud Saksa sõnamärk CARRERA, mis tähistab järgmisi Nizza kokkuleppe klassi 12 kuuluvaid kaupu: „mootorsõidukid, täpsemalt sportautod”.
- 9 Vastulause toetuseks esitati põhjendused, mida on nimetatud määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 1 punktis b ja lõikes 5.
- 10 Vastulausete osakond lükkas 25. veebruari 2010. aasta otsusega vastulause tagasi, kuna ta leidis, et vastandatud kaubamärkide ei esine segiajamise tõenäosust ning et taotletud kaubamärgi omanik ei kasuta ära ega kahjusta varasema kaubamärgi eristusvõimet või mainet.
- 11 Porsche esitas ühtlustamisametile 4. märtsil 2010 vastulausete osakonna otsuse peale kaebuse.
- 12 Vaidlusaluse otsusega rahuldab ühtlustamisameti neljas apellatsioonikoda (edaspidi „apellatsioonikoda”) kaebuse ja tühistas vastulausete osakonna otsuse eelkõige põhjusel, et esineb kõnealuste kaupade segiajamise tõenäosus „mobiilsete navigatsiooniseadmete, eelkõige satelliitiga mobiilsete navigatsiooniseadmete” osas.
- 13 Pärast vaidlusaluse otsuse tegemist võõrandati taotletav kaubamärk osalistelt äriühingule Lutter & Partner GmbH (edaspidi „Lutter & Partner”).

- 14 Pärast võõrandamist kanti ühtlustamisameti andmebaasi kaks sõnamärgi Carrera registreerimise taotlust, nimelt esiteks taotlus nr 5723432, mis hõlmab teatavaid eespool punktis 5 nimetatud kaupu, sealhulgas „mobiilseid navigatsiooniseadmeid, eelkõige satelliittoega mobiilseid navigatsiooniseadmeid”, ning teiseks taotlus nr 10881332, mis hõlmab ülejäänuid eespool punktis 5 nimetatud kaupu.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 15 Üldkohtu kantseleisse 22. märtsil 2011 saabunud hagiavalduses palus K. Hesse tühistada vaidlusalune otsus, tuginedes seejuures kahele väitele, nimelt esiteks, et rikutud on määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 1 punkti b ja teiseks, et rikutud on sama määruse artikli 8 lõiget 5.
- 16 Üldkohtu 21. novembri 2014. aasta määrusega anti luba asendada K. Hesse kui hageja osaliselt äriühinguga Lutter & Partner osas, milles menetlus puudutab sõnamärgi Carrera registreerimistaotlust nr 10881332.
- 17 Üldkohus tunnistas teise võimalusena esitatud nõuded vastuvõetamatuks ning jättis seejärel hagi tervikuna põhjendamata.

Poolte nõuded

- 18 K Hesse palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - tühistada vaidlusalune otsus ja lükata tagasi vastulause 16. veebruari 2007. aasta ühenduse kaubamärgi registreerimistaotlusele nr 5723432;
 - teise võimalusena suunata kohtuasi tagasi Üldkohtusse, ja
 - mõista kohtukulud välja vastustajalt.
- 19 Porsche ja ühtlustamisamet paluvad Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja K. Hesselt.

Apellatsioonkaebus

Esimene väide

- 20 Esimeses väites leiab K. Hesse sisuliselt, et Üldkohus on vaidlustatud otsuse punktides 42–46 hinnanud vääralt kõnealuste kaupade sarnasust. K. Hesse väidab, et vastavalt määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 1 punktile b tuleb arvesse võtta kõiki kõnealuste kaupade vahelist suhet iseloomustavaid asjakohaseid tegureid, käesolevas asjas seega nende kaupade päritolu, turustamist, tarnekanaleid ja müügikohti, st tunnuseid, mille poolest mobiilseid navigatsiooniseadmeid erinevad mootorsõidukitest. Kui Üldkohus oleks kõiki neid olulisi aspekte täies ulatuses arvesse võtnud, ei oleks ta saanud tuvastada, et kaubad täiendavad teineteist funktsionaalselt, ega järelikult ka seda, et need on teineteisega sarnased.
- 21 Sellega seoses tuleb kõigepealt meenutada, et nagu Üldkohus vaidlustatud otsuse punktis 36 õigesti märkis, tuleb kaupade või teenuste sarnasuse hindamisel arvesse võtta kõiki nende kaupade või teenuste vahelist suhet iseloomustavaid asjakohaseid tegureid. Täpsemalt kuuluvad nende tegurite hulka kaupade ja teenuste olemus, otstarve, kasutusviis ning see, kas need on konkureerivad või

üksteist täiendavad (vt eelkõige kohtuotsused *Sunrider vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, C-416/04 P, EU:C:2006:310, punkt 85, ja *Les Éditions Albert René vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, C-16/06 P, EU:C:2008:739, punkt 65).

- 22 Kuivõrd K. Hesse kritiseerib oma esimese väitega seda, et Üldkohus ei ole arvesse võtnud kõiki kõnealuste kaupade vahelist suhet iseloomustavaid asjakohaseid tegureid, eelkõige nende kaupade päritolu, turustamist, tarnekanaleid ja müügikohti, tuleb esiteks sedastada, et Üldkohus nõustub vaidlustatud kohtuotsuse selles osas, mida esimene väide puudutab, apellatsioonikoja hinnanguga, mille kohaselt kõnealused kaubad on teineteisega sarnased, kuna need täiendavad teineteist, ja leiab eelkõige oma otsuse punktis 43, et K. Hesse poolt selles kontekstis esitatud argumendid seda hinnangut ei kummuta.
- 23 Teiseks, kuigi asjaolu, et kõnealused kaubad teineteist täiendavad, on vaid üks tegur paljudest, nagu kaupade olemus, kasutusotstarve või tarnekanalid, mille alusel saab kaupade sarnasust hinnata, on sellele vaatamata tegemist iseseisva kriteeriumiga, mille alusel saab iseenesest väita, et kaubad on sarnased.
- 24 Kolmandaks ei ole Üldkohus Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt kohustatud otsesõnaliselt põhjendama oma hinnangut iga talle esitatud tõendi kohta, eriti kui ta leiab, et tõend ei ole vaidluse lahendamisel oluline või asjakohane, tingimusel, et täidetud on kohustus pidada kinni üldpõhimõtetest ning tõendamiskoormist ja tõendite kogumist puudutavatest menetlusnormidest ning tõendite moonutamise keelust (kohtuotsus *Dorsch Consult vs. nõukogu ja komisjon*, C-237/98 P, EU:C:2000:321, punkt 51).
- 25 Nimetatud kaalutlustel ei ole Üldkohus rikkunud õigusnormi, kui ta nõustus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 42–46 apellatsioonikoja hinnanguga, mille kohaselt on kõnealused kaubad teineteisega sarnased, kuna nad täiendavad üksteist, ilma et Üldkohus oleks selleks analüüsinud nende kaupade päritolu, turustamist, tarnekanaleid ja müügikohti.
- 26 Kuivõrd K. Hesse märgib selle väite raames, et kui Üldkohus oleks siinkohal asjakohastele teguritele andnud õige kaalu, oleks ta pidanud jõudma järeldusele, et kõnealused kaubad ei ole sarnased, siis piirdub K. Hesse selles osas faktilistele asjaoludele antud hinnangu kahtluse alla seadmisega (vt analoogia alusel kohtumäärused *DMK vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, C-346/12 P, EU:C:2013:397, punktid 44 ja 45, ning *Greinwald vs. Wessang*, C-608/12 P, EU:C:2014:394, punkt 35).
- 27 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb esimene väide osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Teine väide

- 28 Teises väites leiab K. Hesse sisuliselt, et Üldkohus on eelkõige vaidlustatud otsuse punktides 59 ja 60 rikkunud õigusnormi, kuna ta kinnitas, et varasemad kaubamärgid on omandanud maine määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 5 tähenduses. Eelkõige on Üldkohus moonutanud asjaolusid ja talle esitatud tõendeid, kuna ta jättis arvesse võtmata äriühingu GfK läbiviidud uuringu teatud olulised tulemused, millest nähtub, et lõppastmes ei seosta avalikkus kaubamärki CARRERA mitte mootorsõidukite, vaid eelkõige mänguasjadega, nimelt lastele mõeldud elektriliste autoringradadega. Kui Üldkohus oleks aga nendest tulemustest lähtunud, oleks ta pidanud jõudma järeldusele, et kaubamärgil CARRERA puudub maine määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 5 tähenduses.

- 29 Kuivõrd K. Hesse soovib selle väitega näidata, et Üldkohus on ebaõigelt kinnitanud, et varasematel kaubamärkidel on omandanud maine määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 5 tähenduses, siis tuleb märkida, et see Üldkohtu järeldus on osa tema poolt läbiviidavast asjaolude hindamisest, mis käesoleva otsuse punktis 24 viidatud väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa olla apellatsioonkaebuse esemeks, kui kohtule esitatud asjaolusid ega tõendeid ei ole moonutatud.
- 30 Selles osas olgu meenutatud, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt peab selline moonutamine selgelt nähtuma kohtuasja toimiku materjalidest, ilma et oleks vaja faktilisi asjaolusid ja tõendeid uuesti hindama asuda (vt eelkõige kohtuotsus *Waterford Wedgwood vs. Assembled Investments (Proprietary)*, C-398/07 P, EU:C:2009:288, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Kuna K. Hesse piirdub sisuliselt väitega, et kui Üldkohus oleks arvesse võtnud teatavaid teisi äriühingu GfK läbiviidud uuringu tulemusi ja aspekte kui need, millest lähtus apellatsioonikoda, oleks Üldkohus pidanud jõudma järeldusele, et kaubamärgil CARRERA puudub maine, ei ole K. Hesse tõendanud, et Üldkohus on vaidlustatud otsuses väärtalt hinnanud talle esitatud asjaolusid või neid koguni moonutanud.
- 32 Seega tuleb teine väide ilmselge vastuvõetamatuse tõttu ja igal juhul ilmselge põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide

- 33 Kolmandaks väidab K. Hesse sisuliselt, et Üldkohus on rikkunud õigusnormi, leides, et taotletavale kaubamärgile võib „maine üle kanduda”. Üldkohus on tema arvates väärtalt mõistnud määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 5 kohaldamise tingimusi. Tema arvates ei saa ainuüksi võimalus kasutada taotletava kaubamärgiga hõlmatud kaupu mootorsõidukites ning nende tehniline olemus kuidagi õigustada selle artikli kohaldamist. Apellatsioonikoja sellekohastel sedastustel puudub igasugune alus ning nendest ei saa järeldada „sotsiaalse harjumuse” olemasolu, mis tooks kaasa maine ülekandumise selle sätte tähenduses. Hageja sõnul on see nii seda enam, et vastandatud kaubad ei ole teineteisega sarnased, nagu ta juba esimese väite raames märkis.
- 34 Esiteks tuleb sedastada, et K. Hesse kolmanda väite argumentatsioon – ilma vaidlustatud kohtuotsuse punkte nimetamata ja Üldkohtu väidetavaid õigusnormi rikkumisi esile toomata – sarnaneb Üldkohtu esitatuga, kuna ta kritiseerib apellatsioonikoja hinnangut, mille kohaselt taotletavale kaubamärgile võib „maine üle kanduda”; Üldkohus lükkas selle argumendi vaidlustatud otsuse punktides 69–73 tagasi.
- 35 Kuivõrd K. Hesse väidab, et „maine ülekandumise” oht puudub, sest kõnealused kaubad ei ole tema arvates sarnased, piisab teiseks viitest, et apellatsioonkaebuse esimene väide, mis oli suunatud Üldkohtu sedastuse vastu, et kaubad on sarnased, lükati käesoleva otsuse punktides 22–27 tagasi.
- 36 Järelikult tuleb kolmas väide tagasi lükata.
- 37 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 38 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Porsche ja ühtlustamisamet on nõudnud kohtukulude väljamõistmist K. Hesselt ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb K. Hesse kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja Porsche ja ühtlustamisameti kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Kurt Hesselt.**

Allkirjad